

Warszawa, dnia 17 lipca 2009 r.

Akceptuję:

PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Natelwa, jk

Informacja na temat świadectw zdrowia dla trzody chlewnej przemieszczanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

W dniu 3 czerwca br. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2009 r. zmieniające rozporządzenie *w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń* (Dz. U. Nr 74, poz. 631).

Zgodnie z pkt 3.6 załącznika do ww. rozporządzenia, każdą przesyłkę trzody chlewnej kierowaną do:

- innego stada położonego na terytorium Polski,
- punktu skupu,
- punktu kopulacyjnego,
- rzeźni oraz na:
 - targ,
 - pokaz,
 - wystawę i konkurs z udziałem zwierząt,

bez względu na status epizootyczny stada w odniesieniu do choroby Aujeszkiego, zaopatruje się w świadectwo zdrowia.

Przyjęcie takiego rozwiązania ma na celu zapewnienie sprawowania ścisłego nadzoru nad każdym przemieszczeniem trzody chlewnej na terytorium Polski.

Prowadzenie takiego nadzoru jest jednym z głównych wymagań Komisji Europejskiej dla uzyskania przez państwo członkowskie lub jego region dodatkowych gwarancji w handlu wewnątrzspółnotowym trzodą chlewną w odniesieniu do choroby Aujeszkiego. Zgodnie z decyzją Komisji nr 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. *w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkiego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie*, jednym z warunków umożliwiających handel

wewnątrzspółnotowy jest wdrożenie w państwie członkowskim planu kontroli i zwalczania tej choroby.

Równocześnie w kraju członkowskim realizującym program muszą być zapewnione odpowiednie środki do zastosowania podczas transportu lub przemieszczania świń ze stad o różnym statusie epizootycznym do miejsca przeznaczenia, w celu zapobieżenia rozprzestrzenianiu się choroby Aujeszkyego.

Drugim istotnym powodem wprowadzenia świadectw zdrowia dla trzody chlewnej jest konieczność poprawy sytuacji w zakresie realizacji przez posiadacza zwierząt obowiązku rejestrowania siedzib stad świń, które dotychczas nie zostały zarejestrowane lub wyrejestrowane w Centralnej Bazie Danych Systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt, prowadzonej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o *systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt* (Dz. U. z 2008 r. Nr 204, poz. 1281) wszystkie siedziby stad powinny być zarejestrowane. Obowiązek ten nie dotyczy posiadaczy świń, utrzymujących na potrzeby własne nie więcej niż jedno zwierzę.

Pozwoli to na objęcie badaniami w kierunku choroby Aujeszkyego całego pogłowia trzody chlewnej oraz umożliwi zabezpieczenie stad wolnych od tej choroby przez ewentualnym jej przeniesieniem, w wyniku niekontrolowanego przemieszczania trzody chlewnej.

Trzoda chlewna może być jedynie przemieszczona ze stada o statusie równorzędnym lub wyższym niż status stada, do którego ma być przemieszczona.

Świnie pochodzące ze stad:

- zakażonych wirusem choroby Aujeszkyego,
- podejrzanych o zakażenie,
- o statusie zawieszonym

mogą być przemieszczane jedynie do rzeźni.

Wyjątek od powyższej zasady stanowią prosięta pochodzące ze stada zakażonego, które nie posiada możliwości ich odchowu do wagi ubojowej. Zwierzęta takie mogą być przemieszczone wraz z wystawionym świadectwem zdrowia do innego stada zakażonego, które posiada możliwości odchowu prosiąt, po uzyskaniu zgody powiatowych lekarzy weterynarii właściwych dla miejsca ich pochodzenia i przeznaczenia.

Każde przemieszczenie świń ze stad o nieudokumentowanym statusie zdrowotnym stada, skutkuje:

- obniżeniem statusu stada, do którego wprowadzono zwierzęta,
- koniecznością przeprowadzenia badań serologicznych.

Zasady obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania zwierząt pomiędzy stadami oraz do rzeźni na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są uregulowane w pkt. 3.6 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2009 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń.*

Wprowadzenie świadectw zdrowa dla trzody chlewnej przemieszczanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podyktowane jest więc zarówno względami epizootycznymi jak i ekonomicznymi.

Utrzymanie uzyskanego statusu stada wolnego od choroby Aujeszkyego jest zależne wyłącznie od właściwego postępowania posiadacza zwierząt w zakresie:

- utrzymania wymagań weterynaryjnych w gospodarstwie,
- przestrzegania warunków przemieszczania zwierząt i nasienia do stada,
- używania do rozrodu wyłącznie knurów wolnych od tej choroby,
- przestrzegania zasad bioasekuracji.

Odstąpienie od obowiązku wystawiania świadectw zdrowia, spowodowałoby trudności w skutecznym i szybkim zwalczaniu choroby Aujeszkyego, a tym samym przyczyniło się do wydłużenia czasu realizacji programu oraz nie spełnienia wymagań stawianych przez Komisję Europejską. Równocześnie skutkowałoby zwiększeniem wydatkowania środków budżetowych, przeznaczonych na realizację programu zwalczania choroby Aujeszkyego.

Decyzja Komisji nr 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w *sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie* (Dz. U. L 59 z 4.3.2008, str. 19, z późn. zm.) reguluje wymagania odnoszące się do choroby Aujeszkyego w handlu wewnątrzspółnotowym trzodą chlewną. Swobodny handel trzodą chlewną może odbywać się pomiędzy państwami urzędowo wolnymi od tej choroby lub prowadzącymi, zatwierdzony przez Komisję Europejską, program zwalczania.

Zgodnie z załącznikiem I ww. decyzji, takie państwa jak Austria, Cypr, Czechy, Dania, Finlandia, Francja (z wyjątkiem Korsyki), Holandia, Luksemburg, Niemcy,

Słowacja, Szwecja i Wielka Brytania, osiągnęły statusy państw urzędowo wolnych od tej choroby zakaźnej zwierząt. Zatwierdzony przez KE program zwalczania prowadzi Belgia, Hiszpania (część regionów), Węgry i Włochy (prowincja Bolzano).

Program prowadzą niektóre państwa członkowskie, tak jak Polska, które nie są jeszcze umieszczone w załączniku II ww. decyzji.

W trakcie realizacji programu muszą być spełniane między innymi warunki takie jak:

- kontrola nad przemieszczaniem zwierząt w kraju,
- obniżenie prewalencji;
- stały monitoring występowania choroby,
- identyfikowalność poszczególnych zwierząt itp.,

aby można było prowadzony program oraz efekty jego realizacji zgłosić do KE i być wpisanym do załącznika II decyzji Komisji nr 2008/185/WE.

Również niektóre państwa trzecie, jak np. Rosja, Ukraina i Białoruś w obrocie żywą trzodą chlewną, żądają dodatkowych gwarancji zdrowotnych odnośnie choroby Aujeszkyego.

Jak wynika z powyższego, handel żywą trzodą chlewną pomiędzy krajami wymienionymi w załączniku I i II do decyzji Komisji nr 2008/185/WE, a także krajami trzecimi, które stawiają wymagania odnoszące się do choroby Aujeszkyego, może odbywać się z krajów, które te wymagania spełniają. Możliwość umieszczania zwierząt na tamtych rynkach zapewnia równe warunki konkurencji dla naszych hodowców i możliwość uzyskania wyższych cen.